

Αριθμός 962/2007

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Β2` Πολιτικό Τμήμα

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές: Σπυρίδωνα Κολυβά, Αντιπρόεδρο, Ανδρέα Μαρκάκη, Ηλία Γιαννακάκη, Αθανάσιο Θεμέλη, Μάριο-Φώτιο Χατζηπανταζή, Αρεοπαγίτες.

ΣΥΝΗΛΘΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του, στις 13 Μαρτίου 2007, με την παρουσία και του Γραμματέα Αντωνίου Στυλιανουδάκη, για να δικάσει μεταξύ:

Του αναιρεσεύοντος: , ο οποίος εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο του Λάζαρο Κίκα.

Της αναιρεσίβλητης: Ανωνύμου Εταιρείας με την επωνυμία:

..... , που εδρεύει στο Αττικής και εκπροσωπείται νόμιμα, η οποία εκπροσωπήθηκε από τον πληρεξούσιο δικηγόρο της Ευάγγελο Τσεκούρα, ο οποίος δεν κατέθεσε προτάσεις.

Η ένδικη διαφορά άρχισε με την από 31/7/2003 αγωγή του ήδη αναιρεσεύοντος, που κατατέθηκε στο Μονομελές Πρωτοδικείο Κορίνθου. Εκδόθηκαν οι αποφάσεις: 106/2004 οριστική του ίδιου Δικαστηρίου και 571/2005 οριστική του Εφετείου Ναυπλίου. Την αναίρεση της τελευταίας απόφασης ζητεί ο αναιρεσειών με την από 20/3/2006 αίτησή του.

Κατά τη συζήτηση της αίτησης αυτής, που εκφωνήθηκε από το πινάκιο, οι διάδικοι παραστάθηκαν, όπως σημειώνεται πιο πάνω και ο Εισηγητής Αρεοπαγίτης Μάριος-Φώτιος Χατζηπανταζής, ανέγνωσε την από 26/2/2007 έκθεσή του, με την οποία εισηγήθηκε την απόρριψη της αιτήσεως αναιρέσεως και της σωρευόμενης στο δικόγραφο αυτής αιτήσεως περί διορθώσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως. Ο πληρεξούσιος του αναιρεσεύοντος ζήτησε την παραδοχή της αίτησης, ο πληρεξούσιος της αναιρεσίβλητης την απόρριψή της και καθένας την καταδίκη του αντίδικου μέρους στη δικαστική δαπάνη.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Επειδή, από τις διατάξεις των άρθρων 648 και επ. Α.Κ., 1 του Ν. 1876/1990 και 2 επ. του Ν.Δ. 3755/1957 προκύπτει ότι στην περίπτωση παροχής εξαρτημένης εργασίας υπό τη μορφή της απλής ετοιμότητας προς εργασία, η οποία υπάρχει όταν ο εργαζόμενος δεσμεύει την προσωπική του ελευθερία, αναλαμβάνοντας μόνο να παραμένει σε ορισμένο τόπο για ορισμένο χρόνο, δίχως να έχει σε εγρήγορση τις σωματικές ή πνευματικές του δυνάμεις, τις οποίες υποχρεούται να παρέχει μόνο σε περίπτωση ανάγκης, δεν εφαρμόζονται, εκτός αν συμφωνηθεί ειδικώς το αντίθετο, οι διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας για ελάχιστα όρια αμοιβής και προσαυξήσεις για νυκτερινή, υπερωριακή ή άλλη εργασία, υπερεργασία και εργασία κατά τις Κυριακές και τις αργίες ή τις ημέρες αναπαύσεως, ενώ εφαρμόζονται οι διατάξεις για τα δώρα των εορτών, το επίδομα άδειας, της ετήσιας άδειας αναπαύσεως, της καταγγελίας της εργασιακής σχέσεως και της καταβολής της νόμιμης αποζημίωσης. Στην προκείμενη περίπτωση, το Εφετείο, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφαση του, δέχθηκε τα εξής: Ο ενάγων και ήδη αναιρεσείων στις 9-7-1999 προσλήφθηκε από την εταιρία περιορισμένης ευθύνης με την επωνυμία ".....", της οποίας καθολική διάδοχος τυγχάνει η εναγομένη και ήδη αναιρεσίβλητη, με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου και έκτοτε μέχρι τη 1-10-1999 παρείχε την εργασία του επί έξι μέρες την εβδομάδα, πλην της ημέρας του Σαββάτου και επί οκτώ ώρες την ημέρα στις εγκαταστάσεις του ιχθυοτροφείου της εργοδότης του στον όρμο "....." του Σαρωνικού κόλπου, ασχολούμενος με τη φόρτωση ιχθυοτροφών σε πλευστές σχεδίες, τη ρίψη ιχθυοτροφών στους κλωβούς των εκτρεφόμενων ιχθύων, την αλλαγή των δικτύων ιχθυοκλωβών, την επισκευή των δικτύων και τις λοιπές παρεμφερείς εργασίες και αμειβόμενος με καταβαλλόμενο εβδομαδιαίως ημερομίσθιο 6.000 δρχ. ή 17,61 ευρώ, αντί του νομίμου, κατά την από 18-5-1998 ΕΓΣΣΕ, ημερομισθίου των 7.374 δρχ. ή 21,64 ευρώ. Έτσι, ο αναιρεσείων για το ως άνω χρονικό διάστημα δικαιούται τη διαφορά των εν λόγω ημερομισθίων, η οποία ανέρχεται στο ποσό των 245,83 ευρώ. Επίσης, ο ίδιος, κατά το χρονικό αυτό διάστημα, εργαζόταν και την ημέρα Κυριακή, εργασθείς συνολικά δώδεκα Κυριακές και για το λόγο αυτό δικαιούται την προσαύξηση 75% επί του ημερομισθίου, ήτοι 8.848 δρχ. για κάθε Κυριακή και συνολικά 545,28 ευρώ. Ακολούθως, το Εφετείο δέχθηκε ότι ο αναιρεσείων στη συνέχεια απασχολήθηκε ως νυκτοφύλακας από 2-10-1999 έως 19-3-2001 των εγκαταστάσεων του ως άνω ιχθυοτροφείου και από 20-3-2001 και εφεξής των εγκαταστάσεων του ιχθυοτροφείου στον όρμο του Σαρωνικού κόλπου, αντί του συμφωνημένου και καταβληθέντος μηνιαίου μισθού των 182.900 δρχ. ή 536,76 ευρώ μέχρι τις 31-10-1999, των 209.615 δρχ. ή 615,16 ευρώ μέχρι τις 30-11-1999, των 210.000 δρχ. ή 616,29 ευρώ μέχρι τις 31-12-1999, των 215.570 δρχ. ή 632,63 ευρώ μέχρι τις 31-1-2001, των 239.530 δρχ. ή 702,95 ευρώ μέχρι τις 7-8-2003 και των 239.547 δρχ. ή 703 ευρώ έκτοτε. Η τελευταία αυτή απασχόληση του αναιρεσείοντος, κατά τα συμφωνηθέντα μεταξύ αυτού και της εργοδότης του, συνίστατο στην απλή παραμονή και διανυκτέρευση του κατά το χρονικό διάστημα από της 17.00 ώρας εκάστης ημέρας, εκτός του Σαββάτου, μέχρι της 08.00 ώρας της επομένης ημέρας σε ειδικώς διαμορφωμένο φυλάκιο, εμβαδού 15 m² περίπου, το οποίο βρισκόταν σε παρακείμενο των προαναφερομένων ιχθυοτροφείων ύψωμα και ήταν εξοπλισμένο με καναπέ- κρεβάτι, που ήταν κατάλληλο για νυκτερινή ανάπαυση και ύπνο και με συσκευές τηλεόρασεων, τηλεφώνου, προβολών, ειδικού συστήματος τηλεπαρακολουθήσεως με κάμερες όλων των ιχθυοτροφικών εγκαταστάσεων των εν λόγω ιχθυοτροφείων, που λειτουργούσαν, ώστε να εμφανίζεται όλος ο χώρος αυτών σε τοποθετημένες στο φυλάκιο οθόνες και ραντάρ επιφανείας, ικανά να εντοπίζουν οποιοδήποτε πεζό και οποιοδήποτε πλωτό μέσο προσήγγιζε για οποιοδήποτε λόγο τις εγκαταστάσεις και να σημαίνουν συναγερμό στα φυλάκια, οπότε, σε περίπτωση που ο αναιρεσείων κοιμόταν ή παρακολουθούσε απλώς τηλεόραση ή είχε άλλη απασχόληση, να αντιλαμβάνεται το συναγερμό και την αιτία του και να ειδοποιεί απλώς για το γεγονός αυτό

τηλεφωνικώς τις λιμενικές αρχές και τον εκπρόσωπο της αναιρεσίβλητης για να προβούν στις κατάλληλες ενέργειες αποτροπής των επιζήμιων ενεργειών. Ο αναιρεσείων δεν είχε υποχρέωση, αλλ' ούτε και έπραττε, ούτε υπήρχε ανάγκη, ενόψει του ως άνω εξοπλισμού του φυλακίου, να περιέρχεται πεζός ή με πλωτό μέσο τις ιχθυοτροφικές εγκαταστάσεις, έστω και σε χρόνους που θα επέλεγε ο ίδιος ή όταν έκρινε τούτο αναγκαίο, πολύ δε περισσότερο να επεμβαίνει και να απομακρύνει τυχόν πλησιάζοντας ψαράδες ή άλλα προσεγγίζοντα με δόλιο σκοπό πρόσωπα για την αποφυγή ζημιών τόσο στις εν λόγω εγκαταστάσεις όσο και στα εκτρεφόμενα σ' αυτές ψάρια, εκτιθέμενος έτσι σε πιθανούς κινδύνους, τη στιγμή μάλιστα που ήταν και άοπλος. Η κρίση αυτή ενισχύεται και από το ότι η σύζυγος του αναιρεσειόντος πήγαινε πολλές φορές στο φυλάκιο και του έκανε παρέα, διανυκτερεύοντας μαζί του και ο ίδιος, όταν κατά τη διάρκεια της ημέρας έφευγε από το φυλάκιο, παρείχε ευκαιριακά την εργασία του ως κηπουρός, καθαριστής κλπ. Τα τελευταία όμως αυτά γεγονότα δεν συμβιβάζονται με την παροχή της εργασίας αυτού ως νυχτοφύλακα με την έννοια της διατηρήσεως σε εγρήγορση των σωματικών και πνευματικών δυνάμεών του σε καθορισμένες ώρες.

Στη συνέχεια έκρινε το Εφετείο ότι η σχέση, που συνέδεε τους διαδίκους, ήταν εκείνη της εξαρτημένης εργασίας υπό τη μορφή της απλής ετοιμότητας προς εργασία, ο δε αναιρεσείων, εργαζόμενος κατά τα ανωτέρω, δέσμευε την προσωπική ελευθερία του, αναλαμβάνοντας μόνο να παραμένει στο φυλάκιο κατά τον προαναφερόμενο ορισμένο χρόνο, δίχως να έχει σε εγρήγορση τις σωματικές ή πνευματικές δυνάμεις του, τις οποίες είχε υποχρέωση να παρέχει μόνο υπό τη μορφή της τηλεφωνικής ειδοποίησεως των λιμενικών αρχών και της αναιρεσίβλητης και μόνο σε περίπτωση ανάγκης και μάλιστα, όταν ευρισκόμενος στο φυλάκιο, ειδοποιείτο από τα συστήματα παρακολούθησεως και συναγεμίου των εν λόγω ιχθυοτροφικών εγκαταστάσεων.

Συνεπώς, ο αναιρεσείων, ο οποίος δεν επικαλέστηκε και δεν αποδείχθηκε ότι είχε συμφωνήσει με την αντίδικό του να αμείβεται ως νυχτοφύλακας, δικαιούται κατά τον χρόνο παροχής της εργασίας του υπό την εν λόγω μορφή, ήτοι από 2-10-1999 έως 31-7-2003, τον συμφωνηθέντα ως άνω μισθό του, τα δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα, το επίδομα και τις αποδοχές άδειας, ενώ δεν δικαιούται το νόμιμο, κατά τις οικείες διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας, μισθό εκείνου που παρέχει πραγματική υπηρεσία νυχτοφύλακα, τις αποδοχές και τις προσαυξήσεις αυτών για εργασία κατά τις Κυριακές και τις αργίες, στέρηση της εβδομαδιαίας αναπληρωματικής αναπαύσεως, νυκτερινή εργασία, υπερεργασία, ιδιόρρυθμη υπερωριακή απασχόληση και παράνομες υπερωρίες. Εξάλλου, ο αναιρεσείων, όντας έγγαμος με δύο τέκνα και παρέχοντας την εργασία του από 9-7-1999 έως 2-10-1999 ως εργάτης ιχθυοτροφείου με νόμιμο ημερομίσθιο 7.374 δρχ. και στη συνέχεια ως νυχτοφύλακας ιχθυοτροφείου υπό τη μορφή της απλής ετοιμότητας προς εργασία με συμφωνημένο μηνιαίο μισθό, έλαβε για την ως άνω μορφή της εργασίας του ως δώρα α) Χριστουγέννων των ετών 1999, 2000, 2001 και 2002 τα ποσά των 451,02 ευρώ, 659,2 ευρώ, 732,23 ευρώ και 732,23 ευρώ αντίστοιχα και β) Πάσχα των ετών 1999, 2000, 20001 και 20002 τα ποσά των 329,12 ευρώ, 366,12 ευρώ και 366,12 ευρώ αντίστοιχα. Τα εν λόγω χρηματικά ποσά είναι μεγαλύτερα από εκείνα που νομίμως έπρεπε να λάβει, κατά τις διατάξεις των άρθρων 1 παρ. 1 του Ν. 1082/1980, 3 του Α.Ν. 539/1945 και 3 της ΥΑ 19040/1981, με βάση τον ως άνω μηνιαίο μισθό του και το είδος και το χρόνο παροχής της εργασίας του.

Αντίθετα, ο ίδιος για το επίδομα αδείας των ετών 2000 και 2002 (άρθρ. 3 παρ. 16 του Ν. 4504/1966, 1 παρ.1 του Ν.Δ. 1346/1982 και 4 της ΕΓΣΣΕ της 21-12-1990) έλαβε τα ποσά των 264,12 ευρώ και 351,48 ευρώ αντίστοιχα (για το έτος 2001 δεν έλαβε επίδομα αδείας), ενώ με βάση τις εν λόγω διατάξεις και τον ως άνω μισθό του έπρεπε να λάβει για το έτος 2000 316,32 ευρώ, για το έτος 2001 316,32 ευρώ και για το έτος 2002 251,48 ευρώ, δικαιούμενος να λάβει τη διαφορά μεταξύ των καταβληθέντων για την αιτία αυτή ποσών, που ανέρχεται στο ποσό των 368,52 ευρώ. Επίσης, για τις αποδοχές άδειας των ετών 2000, 2001 και 2002 (άρθρ. 3 παρ. 1 και 3 του Α.Ν. 539/1945 και 3 παρ.16 του Ν. 4504/1966), που υπολογίζονται με βάση την ως άνω μορφή της εργασίας του, τη διάρκεια της εργασιακής του σχέσεως και τον συμφωνηθέντα και ληφθέντα μισθό, ο αναιρεσείων έλαβε τα ποσά των 528,25 ευρώ, 586,94 ευρώ και 586,94 ευρώ αντίστοιχα, ενώ έπρεπε να λάβει τα ποσά των 594,52 ευρώ, 632,63 ευρώ και 659,94 ευρώ αντίστοιχα, δικαιούμενος τη διαφορά μεταξύ αυτών, που ανέρχεται στο ποσό των 184,96 ευρώ. Κατόπιν αυτών το Εφετείο δέχθηκε κατά ένα μέρος την αγωγή, ως ουσιαστικά βάσιμη. Με την κρίση του αυτή δεν παραβίασε τούτο τις προαναφερόμενες ουσιαστικού δικαίου διατάξεις. Τέλος, το Εφετείο με βάση τις ανωτέρω παραδοχές του και κρίνοντας κατά τον άνω μνημονευόμενο τρόπο δεν διέλαβε στην προσβαλλόμενη απόφασή του ασαφείς, ανεπαρκείς και αντιφατικές αιτιολογίες, που καθιστούν ανέφικτο τον αναιρετικό έλεγχο των ως άνω διατάξεων, που εφάρμοσε, αφού το αποδεικτικό του πόρισμα είναι πλήρες και σαφές στο κρίσιμο για την έκβαση της δίκης ζήτημα της παροχής από τον αναιρεσείοντα της εξαρτημένης εργασίας του νυχτοφύλακα ιχθυοτροφείου υπό τη μορφή της απλής ετοιμότητας προς εργασία, για την οποία ελάμβανε, ως αμοιβή, τον συμφωνηθέντα ως άνω μηνιαίο μισθό. Επομένως οι πρώτος από το άρθρο 559 αριθ. 1 Κ.Πολ.Δ. και δεύτερος και πέμπτος από το άρθρο 559 αριθ. 19 Κ.Πολ.Δ λόγοι της αναιρέσεως είναι αβάσιμοι και πρέπει να απορριφθούν. Επειδή, με τον τρίτο λόγο της αναιρέσεως αποδίδεται στην προσβαλλόμενη απόφαση η από το άρθρο 559 αριθ. 11 Κ.Πολ.Δ. πλημμέλεια, στην οποία φέρεται ότι υπέπεσε το Εφετείο με το να μη λάβει υπόψη του έγγραφα και δη α) την από κατάσταση του προσωπικού της αναιρεσίβλητης και β) το απόδελτίο εργατικής διαφοράς της Κοινωνικής Επιθεώρησης Κορινθίας, που είχε επικαλεσθεί και προσκομίσει ο αναιρεσείων, από τα οποία προέκυπτε ότι ο τελευταίος παρείχε στην αντίδικό του την προαναφερόμενη εργασία του νυχτοφύλακα ιχθυοτροφείου, ευρισκόμενος σε ετοιμότητα προς εργασία υπό την έννοια της διατηρήσεως σε εγρήγορση των σωματικών και των πνευματικών δυνάμεών του στις καθορισμένες ώρες. Από την περιεχόμενη όμως στην προσβαλλόμενη απόφαση ρητή διαβεβαίωση του Εφετείου ότι έλαβε υπόψη τις καταθέσεις των νομίμως εξετασθέντων ενώπιον του πρωτοβάθμιου Δικαστηρίου μαρτύρων των διαδίκων, όλα τα επικαλούμενα και προσκομιζόμενα απ' αυτούς έγγραφα και τις προαναφερόμενες ένορκες βεβαιώσεις των μαρτύρων των διαδίκων, σε συνδυασμό με τις αιτιολογίες της αποφάσεως- στις οποίες γίνεται σαφής μνεία της συνδέουσας τους διαδίκους σχέσεως, που ήταν εκείνη της εξαρτημένης εργασίας υπό τη μορφή της απλής ετοιμότητας προς εργασία- συνάγεται αναμφίβολα ότι το Εφετείο για να καταλήξει στο αποδεικτικό του πόρισμα έλαβε υπόψη και τα ανωτέρω έγγραφα, τα οποία συνεκτίμησε με τις λοιπές αποδείξεις. Επομένως, ο λόγος αυτός της αναιρέσεως είναι αβάσιμος και πρέπει να απορριφθεί. Επίσης, ο τέταρτος λόγος της αναιρέσεως από το άρθρο 559 αριθ. 8 Κ.Πολ.Δ., με τον οποίο προσάπτεται στην προσβαλλόμενη απόφαση η πλημμέλεια ότι το Εφετείο δεν έλαβε υπόψη ισχυρισμό, που πρότεινε ενώπιόν του ο αναιρεσείων και ασκούσε ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης και συγκεκριμένα, δεν έλαβε υπόψη τον ισχυρισμό του ότι προσλήφθηκε από την αναιρεσίβλητη από 2-10-1999 ως φύλακας του ιχθυοτροφείου της και έκτοτε παρείχε σ' αυτή πραγματική εργασία νυχτοφύλακα, είναι αβάσιμος και απορριπτός, διότι, ενόψει των παραδοχών της εν λόγω αποφάσεως, καθίσταται σαφές ότι τούτο έλαβε υπόψη και απέρριψε εκ του πράγματος και τον ως άνω ισχυρισμό αυτού.

Επειδή, κατά το άρθρο 315 Κ.Πολ.Δ., αν από παραδρομή κατά τη σύνταξη της απόφασης περιέχονται λάθη γραφικά ή λογιστικά ή το διατακτικό της διατυπώθηκε κατά τρόπο ελλιπή ή ανακριβώς, το δικαστήριο, που την έχει εκδώσει, μπορεί, αν το ζητήσει κάποιος διάδικος ή και αυτεπαγγέλτως, να τη διορθώσει με νέα απόφασή του. Επίσης, κατά το άρθρο 319 Κ.Πολ.Δ., οι αποφάσεις, που εκδίδονται σε αιτήσεις για διόρθωση μιας απόφασης, μπορούν να προσβληθούν με όλα τα ένδικα μέσα, με τα οποία θα μπορούσε να προσβληθεί η απόφαση, που ζητήθηκε να διορθωθεί, εκτός από την ανακοπή ερημοδικίας. Από τον συνδυασμό των διατάξεων αυτών προκύπτει ότι το δικαστήριο, που εξέδωσε την απόφαση, είναι αρμόδιο για τη διόρθωση αυτής και αν ακόμη η υπόθεση βρίσκεται ενώπιον ανωτέρου δικαστηρίου μετά από άσκηση ενδίκου μέσου, έστω και αν το ένδικο μέσο στηρίζεται στη διορθωτέα παραδρομή. Επομένως, η σωρευόμενη στο δικόγραφο της αναιρέσεως αίτηση περί διορθώσεως της προσβαλλόμενης αποφάσεως ως προς το επώνυμο του Προέδρου Εφετών, που μετέσχε στη σύνθεση του εκδώσαντος αυτή ως άνω Δικαστηρίου, το οποίο από παραδρομή έχει παραλειφθεί κατά τη σύνταξή της, είναι απαράδεκτη και πρέπει να απορριφθεί.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την από 20-3-2006 αίτηση του για αναίρεση της υπ' αριθ. 571/2005 αποφάσεως του Εφετείου Ναυπλίου και τη σωρευόμενη στο δικόγραφο αυτής αίτησης για διόρθωση της εν λόγω αποφάσεως.

Καταδικάζει τον αναιρεσείοντα στα δικαστικά έξοδα της αναιρεσίβλητης, τα οποία ορίζει στο ποσό των τετρακοσίων είκοσι (420) ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα στις 17 Απριλίου 2007.

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριο στις 3 Μαΐου 2007.

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

P.K.